

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**ŠESTA VAZMENA NEDJELJA
UZAŠAŠĆE**

Benni Ma

20 / 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 20(401)
ŠESTA VAZMENA NEDJELJA
26. svibnja 2019.

Kontakt:
o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 84 048;
 e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica:
 Vinko Bakula, *Trebizat, modra rijeka*

SVIBANJ - LIPANJ

UZAŠAŠĆE GOSPODNE -
 Ned. 26. **SPASOVO**
 Filip Neri; Zdenko

Pon. 27. Augustin Canterburyski; Julije

Uto. 28. German; Vilim; Velimir; Paskal

Sri. 29. Maksim; Ervin; Većeslav; Euzebije

Čet. 30. **UZAŠAŠĆE GOSPODNE -**
 SPASOVO; Ivana Arška; Ferdinand

Pet. 31. Pohod Blažene Djevice Marije
 Majka Božja Kamenitih vrata

Sub. 1. Justin; Mladen; Gaudencije

MEDITACIJA

Kršćani u svijetu

3

SLUŽBA RIJEČI - Četvrta vazmena nedjelja

UVOD U ČITANJA

Crkva

4

ČITANJA

*Duh Sveti dozivat će vam u pamet
 sve što vam ja rekoh*

6

HOMILIJA

Slijedi Krista

8

SLUŽBA RIJEČI - Uzašašće Gospodnje - Spasovo

UVOD U ČITANJA

Uzašašće

10

ČITANJA

*Dok ih blagoslivljaše, uznesen bî na
 nebo.*

12

HOMILIJA

Krist odlazi k Ocu

14

KATEHEZA

Okviri širenja kršćanstva

Geografski okviri

16

Hrvatska marijanska svetišta

Gospa od Staroga Grada Pag

20

*Blagdan Uzašašća Gospodinova ili
 Spasova*

22

Mali vjeronaučni leksikon

23

NAŠI POKOJNI

24

Kršćani u svijetu

Iz Poslanice Diognetu

Kršćani se ne razlikuju od ostalih ljudi ni područjem gdje stanuju, ni jezikom, ni načinom života. Ne žive u svojim vlastitim gradovima, ne služe se nekim neobičnim jezikom, ne provode neki osobiti život. Nisu pronašli taj način života nekim domišljanjem i nastojanjem radoznalih ljudi. Nisu zaštićeni ni ljudskim zakonom kao neki drugi.

Nastavajući grčke i barbarske gradove, gdje je koga sADBINA postavila, prihvaćajući svagdje domaće običaje u odijevanju, hrani i uopće način života, oni žive i ume predlažu izvanredan i po jednodušnom mišljenju svih nevjerljatan način života. Žive u vlastitoj domovini, ali kao došljaci. Kao građani s ostalima imaju sve zajedničko, a sve trpe kao tuđinci. Svaka im je tuđa pokrajina domovina, a svaka domovina tuđina. Žene se kao i ostali i rađaju djecu, ali ne odbacuju još nerođene djece. Imaju zajednički stol, ali ne i postelju. U tijelu su, ali ne žive po tijelu. Provode život na zemlji, ali na nebu imaju domovinu. Pokoravaju se izglasanim zakonima, a načinom svoga života nadvisuju zakone. Ljube sve, a svi ih progone. Preziru ih i osuđuju.

Ubijaju ih, a oni oživljavaju. Siromasi su, a obogaćuju mnoge. U svemu oskudijevaju, a svime obiluju. Sramote ih, a oni i u sramoti doživljavaju slavu. Izruguju im dobar glas, a svjedoče o njihovoj pravednosti. Vrijedaju ih, a oni blagoslivljaju. Ponižavaju ih, a oni iskazuju čast. Kad dobro čine, kažnjavaju ih kao zločince. Dok podnose kaznu, raduju se kao da oživljavaju. Židovi ratuju protiv njih kao protiv tuđinaca, a pogani ih progone. Mrzitelji ne mogu iznijeti razloga zbog kojeg su im neprijatelji.

Da kažem jednostavno: što je duša u tijelu to su kršćani u svijetu. Duša se nalazi u svim dijelovima tijela, a kršćani u svim gradovima svijeta. Istina, duša prebiva u tijelu, ali nije od tijela. I kršćani se šire u svijetu, ali nisu od svijeta. Nevidljiva duša stanuje zatvorena u vidljivom tijelu. I kršćane vidiš u svijetu, ali je njihova pobožnost nevidljiva. Tijelo mrzi i progoni dušu, jer mu duša zabranjuje uživanje naslada, ali mu ona nije nanijela nikakve nepravde. Svijet mrzi kršćane, jer se kršćani bore protiv zlih požuda, a ipak mu ne nanose nikakve nepravde.

Duša ljubi tijelo i njegove udove, a tijelo mrzi dušu. Kršćani ljube svoje mrzitelje. Duša je zatvorena u tijelu, ali ona drži na okupu cijelo tijelo. I kršćani se nalaze u svijetu kao u tamnici, ali oni drže na okupu svijet. Besmrtna duša stanuje u smrtnom šatoru. Kršćani žive na ovom svijetu kao tuđinci u raspadljivim tjelesima i iščekuju nebesku neraspadljivost. Duša koja se djelomično odriče jela i pića postaje bolja. I kršćana je svakim danom sve više, iako su izvragnuti mukama. Bog ih je postavio na takav položaj s kojega im nije dopušteno pobjeći.

Crkva

Zaključismo Duh Sveti i mi

Pitanje trebaju li pogani prije negoli se krste, to jest prihvate Krista, prihvati i Mojsijev zakon potresalo je prvu kršćansku zajednicu. U ovome odlomku imamo apostolsko pismo koje je plod sastanka apostola i starješina koji se tradicionalno naziva Jeruzalemkim saborom. Na tom saboru govorili su Petar, Pavao, Barnaba i Jakov te su na koncu na prijedlog Jakova predstojnika jeruzalemske zajednice donijeli odluku. On je u načelu prihvatio svjedočanstvo i stavove prve trojice, ali ga je ipak upotpunio elementima kojima je ublažio judaizantsku struju u zajednici. Zaključci su u osnovi sljedeći: Pogani ne moraju prihvati Mojsijev zakon niti se obrezati, ali se, kako se nabraja u tekstu, trebaju uzdržavati od mesa okaljana idolima, od bludništva, od udavljenoga i od krvi.

Zaključak da se pogani ne moraju prije požidoviti da bi postali kršćanima donesen je na temelju iskustva apostola koji su propovijedali među paganima i primijetili njihovu otvorenost Bogu, a oni propisi Mojsijeva zakona koje ipak trebaju obdržavati znak su poštivanja osjećaja braće iz židovstva kojima bi kršenje tih

propisa bilo ozbiljna prijetnja bratskom zajedništvu. Tako o problemu jedenja mesa žrtvenih životinja koje se prinosilo idolima, premda u drugom ambijentu, s istom obazrivošću govori i apostol Pavao u Poslanici Korinćanima te zaključuje „*ako jelo sablažnjava brata moga, ne, neću jesti mesa dovijeka da brata svoga ne sablažnim*“ (1 Kor 8,13). Što se tiče bludništva, taj pojam vjerojatno se ovdje ne odnosi općenito na grijehu na spolnom području, koji su jednako grešni i za Židove i za pogane, nego na nedopuštenu ženidbu unutar propisanog krvnog srodstva koja se prakticirala u poganskoj sredini. A uzdržavati se od udavljenoga i od krvi vjerojatno se odnosi na istu zabranu jedenja krvi životinje, budući da krv kao sjedište života prema židovskoj koncepciji pripada isključivo Bogu.

Ono što uz navedene zaključke plijeni pozornost u ovom apostolskom pismu jest tvrdnja „*Zaključismo Duh Sveti i mi...*“. Ta rečenica svakako označava uvjerenost apostola da su zaključci koji su doneseni nadahnuti Duhom Svetim. Ali postavlja se pitanje kako su u to sigurni. Put koji vodi do odgovora možda se krije u tome daje riječ o jednodušnom zaključku čitave zajednice.

Zajedništvo Kristovih učenika bez sumnje jest mjesto djelovanja Duha Svetoga.

Sveti grad novi Jeruzalem

Sveti grad novi Jeruzalem o kojem se ovdje govori slika je Crkve, novog naroda Božjeg. Kao i drugdje ovdje Knjiga Otkrivenja koristi simboličan govor u slikama koje je potrebno slojevito iščitati. U ovom čitanju izabrani su samo neki elementi.

Grad kao takav u starini, odnosno u povijesnom kontekstu u kojem je nastala Knjiga Otkrivenja, označava mjesto sigurnog, uređenog i razvijenog zajedničkog života zaštićenog od divljine i vanjskih neprijatelja. Život grada predstavlja visoku razinu kvalitete života, a grad Jeruzalem uz navedene značajke sveto je mjesto Božjeg prebivališta.

Sveti grad silazi s neba i označava zajednicu koju okuplja Bog. Glavni kriterij po kojem su članovi zajednice međusobno povezani jest njihovo prebivanje s Bogom. Njih zapravo ne veže nikakvi sporazumni zajednički interes, nego samo činjenica da su povjerovali i odazvali se Božjem pozivu.

Grad je okružen velikim i visokim zidinama. Potpuno je siguran i zaštićen. U njem nitko ne može ući preko ograde ili nasilno. Ali zato grad ima dvanaest vrata, i to po troja sa svake strane svijeta koja se nikad ne zatvaraju, što znači da se u nju može pristupiti uvijek i iz svih krajeva svijeta, ali isključivo na vrata.

Zidovi grada imaju dvanaest temelja koji nose imena dvanaest Isusovih apostola, što znači daje riječ o zajednici koja svoju vjeru temelji na apostolskom svjedočanstvu.

U gradu nema zidanoga hrama, jer Božje prebivalište s ljudima nije vezano u mjesto nego uz osobu Isusa Krista koji je slikovito prikazan u liku Jaganjca koji istovremeno simbolizira njegovu muku, smrt i uskrsnuće.

Savršena ljubav

Isusove riječi u ovom odlomku odgovor su na pitanje Jude Tadeja „Gospodine, kako to da ćeš se očitovati nama, a ne svijetu?“. Iz konteksta čitavoga Evangeliјa čitatelu je, za razliku od Isusovih učenika na posljednjoj večeri, jasno da pojам svijet označava onu stvarnost koja ne prihvata Isusa Krista. Stoga je lakše razumjeti i Isusov odgovor u kojem zapravo kaže da ga može upoznati samo onaj tko vrši njegovu riječ, a to vršenje istovjetno je ljubavi. Povezanost vršenja zapovijedi i ljubavi nije teško shvatiti, jer u čovjeku postoji prirodni nagon da sluša onoga koga voli. O takvom odnosu ovdje govori i Isus.

U nastavku svoga odgovara Isus svjedoči kako savršena ljubav već postoji u njegovu odnosu s Duhom Braniteljem i s Ocem. Duh Branitelj kojega će poslati Otac dozivat će učenicima u pamet Isusovu riječ, a on sam odlazi Ocu od kojega je i došao. Taj tajanstven govor teško je razložiti nekim drugim načinom izražavanja. Pogotovo stvara poteškoće Isusova tvrdnja „Otac je veći od mene“ koju različiti krivovjerja tumače kao Sinovu subordinaciju Ocu na razini same božanske biti. No, treba primijetiti da Isus ovdje govori o Ocu upravo u smislu svoga podrijetla i vraćanju onamo odakle je i došao.

Ta istina, prema završnoj rečenici današnjeg odlomka, trebala bi učenicima biti pomoć da nadvladaju kušnje koje slijede ne samo u Isusovoj muci i smrti, nego i nakon uzašašća na nebo kada će se njegova prisutnost sa učenicima ostvarivati po Duhu koji će ih podsjećati na sve što im je Isus govorio.

Prvo čitanje: Dj 15, 1-2.22-29

Zaključismo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Siđoše neki iz Judeje u Antiohiju i počeše učiti braću: „Ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasiti.“ Kad između njih te Pavla i Barnabe nastala prepirka i rasprva nemalena, odrediše da Pavao i Barnaba i još neki drugi između njih uzađu u Jeruzalem k apostolima i starješinama poradi tog pitanja. Tad apostoli i starještine zajedno sa svom Crkvom zaključe izabrati neke muževe između sebe i poslati ih u Antiohiju s Pavlom i Barnabom. Bijahu to Juda zvani Barsaba, i Sila, muževi vodeći među braćom. Po njima pošalju ovo pismo: “Apostoli i starještine, braća, braći iz poganstva po Antiohiji, Siriji i Ciliciji - pozdrav! Budući da smo čuli kako vas neki od naših, ali bez našega naloga, nekakvim izjavama smetoše i duše vam uznemiriše, zaključimo jednodušno izabrati neke muževe i poslati ih k vama zajedno s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom, ljudima koji su svoje živote izložili za ime Gospodina našega Isusa Krista. Šaljemo vam dakle Judu i Silu. Oni će vam i usmeno priopćiti to isto. Zaključimo Duh Sveti i mi ne nametati vam nikakva tereta osim onoga što je potrebno: uzdržavati se od mesa žrtvovana idolima, od krvi, od udavljenoga i od bludništva. Budete li se toga držali, dobro ćete učiniti. Živjeli!“.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 67, 2-3.5-6.8

**Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave!**

Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas,
obasjao nas licem svojim,
da bi sva zemlja upoznala puteve tvoje,
svi puci tvoje spasenje!.

Nek se vesele i kliču narodi
jer sudiš pucima pravedno
i narode vodiš na zemlji.

Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave!
Bog nas blagoslovio!
Neka ga štuju svi krajevi svjetski!

Drugo čitanje: Otk 21, 10-14.22-23

Pokaza mi sveti grad gdje silazi s neba.

Čitanje Otkrivenja svetog Ivana apostola

Anđeo me prenese u duhu na goru veliku, visoku i pokaza mi sveti grad Jeruzalem: silazi s neba od Boga, sav u slavi Božjoj, blistav poput dragoga kamena, kamena slična kristalnom jaspisu; okružen zidinama velikim i visokim, sa dvanaest vrata: na vratima dvanaest anđela i napisana imena dvanaest plemena Izraelovih. Od istoka vrata troja, od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, od zapada vrata troja. Gradske su zidine imale dvanaest temelja, a na njima dvanaest imena dvanaestorice apostola Jaganjčevih. Hrama u gradu ne vidjeh. Ta Gospod, Bog, Svevladar, hram je njegov - i Jaganjac! I gradu ne treba ni sunca ni mjeseca da mu svijetle. Ta slava ga Božja obasjala i svjetiljka mu Jaganjac!

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 14, 23-29

Duh Sveti dozivat će vam u pamet sve što vam ja rekoh.

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: „Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti. Tko mene ne ljubi, riječi mojih ne čuva. A riječ koju sluštate nije moja, nego Oca koji me posla. To sam vam govorio dok sam boravio s vama. Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh. Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši. Čuli ste, rekoh vam: 'Odlazim i vraćam se k vama.' Kad biste me ljubili, radovali biste se što idem Ocu jer Otac je veći od mene. Kazao sam vam to sada, prije negoli se dogodi, da vjerujete kad se dogodi.“

Riječ Gospodnja

Slijedi Krista

Ne znam jeste li ikada razmišljali o tome kako je bilo moguće da jedan nepoznati mladi čovjek koji je djelovao u maloj zabačenoj pokrajini Rimskoga Carstva dvije ili tri godine i koji je kao zločinac smaknut na križu, kako je bilo moguće da se nakon njegove smrti preko dvije tisuće godina ljudi okupljaju u njegovo ime i dnevno slave svetu misu. Takav neobičan fenomen mora imati svoj razlog. Ako tragamo za razlogom, dolazimo do središta iz kojega živi Crkva i naša vjera. Isus živi i djeluje u Crkvi kao uskrsnuli Gospodin.

U današnjemu evanđelju Isus kaže: "Odlazim i vraćam se k vama!" Svaki ljudski odnos obilježava istodobno prisutnost i odsutnost. Tako, primjerice, dva istinska prijatelja, koja se rijetko susreću, u odsutnosti nose jedan drugoga u svom srcu i mislima. S druge strane, u najблиžim odnosima katkada osjetimo beskonačni odmak od drugoga koji nam je stranac, drukčiji od nas. Nazočnost ne dokida odsutnost, a odsutnost ne poništava nazočnost. Isus nakon svoje smrti obećava da će opet doći i ostati sa svojim učenicima sve do kraja vremena.

"Neću vas ostaviti kao siročad; doći će k vama" (Iv 14, 18). Mnogi misle da to zvuči bajkovito i utješno, ali je daleko od stvarnosti. Isus pripada prošlosti. Dao nam je primjer istinske ljubavi. On je uzor humanosti.

Međutim, evanđeljâ tvrde da to nije sve. Za vrijeme svoga zemaljskog poslanja Isus je bio ograničen uvjetima ljudske egzistencije. Radikalna transformacija nakon uskrsnuća oslobođila je njegovo ljudsko stanje tako da sada može biti nazočan bilo gdje, te utjecati na živote ljudi stvarajući novo zajedništvo između ljudi i Boga (koinonia). Apostol Pavao izričito govori o duhovnom tijelu. "Ima tjelesa nebeskih i tjelesa zemaljskih, ali drugi je sjaj nebeskih, a drugi zemaljskih" (1 Kor 15, 40).

Isus ispunja svoje obećanje da će opet k nama doći na dva načina, jedan je nutarnji i nevidljiv, a drugi vanjski i vidljiv. Najprije, to čini šaljući nam Duha Svetoga: "Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivati u pamet sve što vam ja rekoh." Riječ je o iskustvu "nutarnjega učitelja". Učitelj je u nama! Duh Sveti stavlja nas u osobni odnos s raspetim i uskrsnulim Kristom. Duh Sveti je neposrednost našeg odnosa prema Kristu.

Marko Ivan Rupnik *Isusovo uskrsnuće*, detalj, <http://www.artway.eu>

On je Isusova energija ljubavi koja do kraja vremena preobražava i sve sjedinjuje. Kristov je Duh uвijek nazоčan, pa ipak on uвijek dolazi. To je zbog toga што se božanska nazоčnost uprisutnjuje uвijek na novi način, svaki put kada stupimo na novu razinu duhovne svjesnosti.

Drugi način Isusove duhovne intimnosti vezan je uz zajednicu vjernika. Uskrsnuli Krist u njoj zadobiva 'vanjski lik'. Isus je ustanovio euharistiju radi zajedništva. Kad idemo u crkvu, ne idemo samo slušati svetu misu, pričestiti se i otici kući, nego dolazimo u zajednicu koja nas poznaje i prihvata onako kako je to Isus želio. U crkvu dolaze oni koji su povjerovali u Isusa

i sebe smatraju braćom i sestrama. I ovdje počinju naši problemi: mi jesmo skupa u crkvi, ali smo duhom i srcem odvojeni jedni od drugih. Nismo spremni na Isusov način graditi zajedništvo, već smo postali stručnjaci u raskolima svake vrste. Postoji jedna nutarnja povezanost u svetoj euharistiji: darivanje – preobrazba – zajedništvo. Tko se iz ljubavi daruje, preobražava samoga sebe. Tko je preobražen, osposobljen je za zajedništvo i komunikaciju.

Fra Andelko Domazet

Uzašašće

U iščekivanju Duha Svetoga

Djela apostolska drugi su spis evanđelista Luke koji upućuje Teofilu da bi ga utvrdio u vjeri u ono u čemu je poučen. Prvi spis to jest Evanđelje, govori o svemu što je Isus učinio do svoga uzašašća na nebo, a u ovom drugom, opisuje se djelovanje njegovih apostola. Ono što ističe prvi pasus iz Djela apostolskih koji opisuje Isusovo uzašašće na nebo jest da kasnije evangelizatorsko djelovanje učenika nije plod same njihove inicijative, nego je riječ o poslanju koje im je dao sam Isus. Prije nego je uzašao na nebo on ih šalje da mu budu svjedoci od Jeruzalema pa sve do kraja zemlje. No, apostoli se trebaju još zadržati u Jeruzalemu da bi ondje primili snagu Duha Svetoga. Ne objašnjava im kako će se to dogoditi, nego od njih samo traži da do tada čekaju i ne napuštaju Jeruzalema.

Učenici su ipak znatiželjni i pitaju ga „hoće li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo“. To pitanje na neki način znak je da učenici još nisu primili snagu Duha Svetoga koja će im pomoći da shvate pravu narav Isusova kraljevstva. Stoga, umjesto izravnog odgovara Isus govori svojim učenicima o ograničenosti njihove spoznaje, koja se treba osloniti na snagu koju će dobiti od obećanog Duha. Na sličan način, pošto je Isus već uzdignut na nebo i iščeznuo u oblaku, učenicima se obraćaju dva čovjeka u bijeloj odjeći. To su

očigledno oni isti iz Isusova groba (usp. Lk 24,4) koji svjedoče da će Isusov drugi dolazak biti jednako očit kao stoje bilo njegovo uzašašće koje im se dogodilo pred očima. No, zadaća učenika nije da Isusov ponovni dolazak očekuju tako da ostanu na mjestu i gledaju u nebo, nego da, pošto prime snagu Duha Svetoga, budu njegovi svjedoci sve do kraja zemlje.

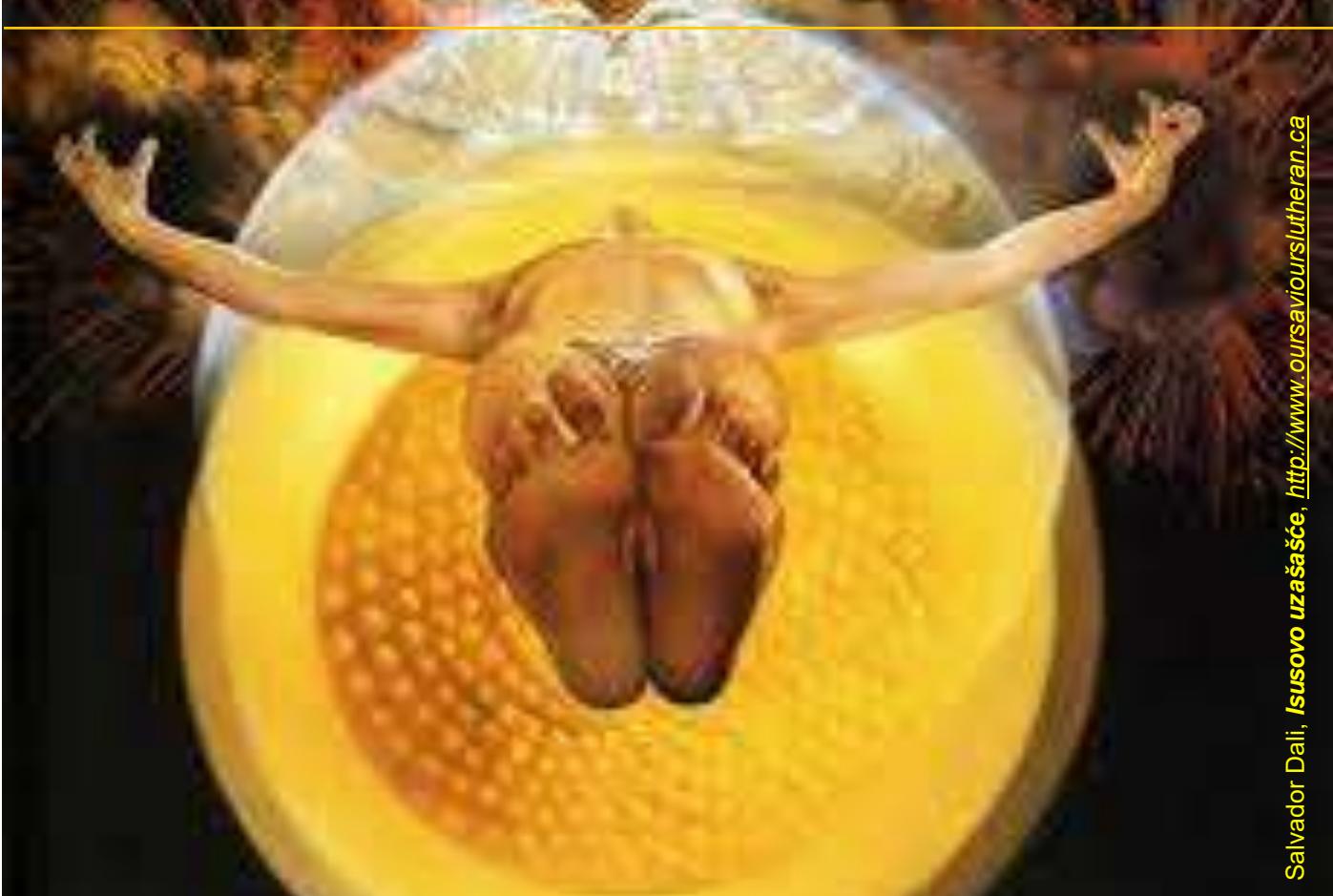
Jedinstvo vjere i spoznaj

Ovaj odlomak iz Poslanice Efežanima jedno je od tri predložena (druga) čitanja na Svetkovinu Uzašašća.

Riječ je o „jedinstvu vjere i spoznaje Sina Božjega“. Jedinstvo o kojem se tu govori može se shvatiti na dva načina.

U kontekstu ovog odlomka u kojem apostol Pavao potiče Efežane na bratsku ljubav izgleda da se jedinstvo vjere i spoznaje u prvom redu odnosi na to da svi kršćani budu jedinstveni u vjeri i u spoznaji u smislu punog zajedništva, sloga i mira u Crkvi. Do tog jedinstva prispjive se izgrađivanjem Tijela Kristova tako da svatko u zajednici vrši onu službu koja mu je povjerena.

No, jedinstvo vjere i spoznaje kao cilj do kojeg tek treba doći može se u okviru same gramatičke konstrukcije shvatiti kao moment u kojem se vjera i spoznaja susreću dotle da postaju jedno. Svakako u tom smislu ne smije se previdjeti da je riječ o vjeri i spoznaji Sina Božjega, u kojem se jedinom može prisjeti do punog jedinstva u svakom smislu te riječi.

Salvador Dalí, Isusovo uzašašće, <http://www.oursaviorslutheran.ca>

Poznavanje Pisma vodi k vjeri

U posljednjim recima svoga Evanđelja Luka donosi neke Isusove upute učenicima i kratak opis njegova uzašašća. Pri tome se uočava čvrst vez što ga Luka uspostavlja između Božje objave u Pismu i u Kristu.

U tom smislu on nastoji za sve događaje vezane uz Isusa pronaći svetopisamsku potvrdu. Pri tome postupa dosta široko, a primjer su riječi „Ovako je pisano“ koje uvode u rečenicu: „Krist će trpjeti, i treći dan, ustati od mrtvih, i u njegovoće se Ime propovijedati obraćenje na otpuštenje grijeha po svim narodima, počevši od Jeruzalema.“ Tu i takvu rečenicu ne nalazimo nigdje u Starome zavjetu. No, Luka očito misli da pravo poznavanje Pisma dovodi do vjere u sva otajstva Isusova života, a na posebna način njegove muke, smrti i uskrsnuća.

Drugo u čemu Luka ističe kontinuitet Božje objave jest uloga jeruzalemskog hrama. To je mjesto na kojem započinje i

završava njegovo Evanđelje. Na početku to je navještaj rođenja Ivana Krstitelja, Isusova preteče, njegovu ocu Zahariji koji je kao svećenik služio u Hramu a na koncu to je okupljanje Isusovih nasljedovatelja nakon njegova uzašašća, koji su u Hramu sve vrijeme u očekivanju obećane Sile odozgor blagoslivljali Boga.

Ovdje još treba istaknuti da Luka o Isusovu uzašašću još detaljnije govori na početku Djela apostolskih gdje navodi kako se ono dogodilo četrdeset dana nakon uskrsnuća, dok u Lukinom evanđelju nema te vremenske označke te se stječe dojam da se to dogodilo na sami dan uskrsnuća. No, ta vremenska 'nepreciznost' zapravo upućuje na to da se četrdesetdnevno razdoblje treba shvatiti više u kvalitativnom i liturgijskom negoli u kronološkom smislu. Radi se zapravo o tome da je Isus u potpunosti dovršio svoje poslanje koje se sada nastavlja u djelatnom svjedočenju njegovih učenika.

Prvo čitanje: Dj 1, 1-11

Bî uzdignut njima na očigled.

Čitanje Djela apostolskih

Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio do dana kad je uznesen pošto je dao upute apostolima koje je izabrazao po Duhu Svetome. Njima je poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem. I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju obećanje Očevo „koje čuste od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim“.

Nato ga sabrani upitaše: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“ On im odgovori: „Nije vaše znati vremena i zgode koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“

Kada to reče, bî uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 47, 2-3.6-9

*Uzlazi Bog uz klicanje,
Gospodin uza zvuke trublje!*

Narodi svi, plješćite rukama,
kličite Bogu glasom radosnim.
Jer Gospodin je to – svevišnji, strašan,
kralj velik nad zemljom svom.

*Uzlazi Bog uz klicanje,
Gospodin uza zvuke trublje.
Pjevajte Bogu, pjevajte,
pjevajte kralju našemu, pjevajte!

*Jer on je kralj nad zemljom svom,
pjevajte Bogu, pjevači vrsni!
Bog kraljuje nad narodima,
stoluje Bog na svetom prijestolju.

Drugo čitanje: Ef 1, 17-23

Posjede ga sebi zdesna na nebesima.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo:

Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac slave, dao vam Duha mudrosti i objave kojom ćete ga spoznati; prosvijetlio vam oči srca da upoznate koje li nade u pozivu njegova, koje li bogate slave u baštini njegovoj među svetima i koje li prekomjerne veličine u moći njegovoj prema nama koji vjerujemo: ona je primjerena djelotvornosti sile i snage njegove koju na djelu pokaza u Kristu, kad ga uskrixi od mrtvih i posjede sebi zdesna na nebesima iznad svakog vrhovništva i vlasti i moći i gospodstva i svakog imena imenovana ne samo na ovom svijetu nego i u budućemu. Sve mu podloži pod noge, a njega postavi – nad svime – glavom Crkvi, koja je tijelo njegovo, punina Onoga koji sve u svima ispunja.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 24, 46-53

Dok ih blagoslivljaše, uznesen bî na nebo.

Svršetak svetog Evangelija po Luki

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo če se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci. I evo, ja šaljem na vas obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u silu odozgor.“

Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bî na nebo. Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem te sve vrijeme u Hramu blagoslivlju Boga.

Riječ Gospodnja

Krist odlazi k Ocu

Danas slavimo Kristovo Uzašašće ili Spasovo. Krist odlazi k Ocu, to ispovijedamo u Vjerovanju: uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu! Njegov odlazak počeo se zapravo događati samim uskrsnućem koje je bilo samo etapa na putu prema Ocu. Svako ukazanje učenicima istodobno je i oprštanje od njih.

Obično znamo reći da je Isus otisao na nebo, da je On na nebu. U staroj gnostičkoj mitologiji nebo je bilo najgornji kat ovoga materijalnog svijeta. U pučkom shvaćanju nebo je "prazan prostor" u koji ulazi Isus, a potom i drugi ljudi. Svatko si pokušava predočiti nebo. Ono što moramo razlučiti i odlučiti jest postaviti pravo i ispravno pitanje! Je li ispravnije pitati: gdje je nebo ili što je nebo? Sigurno, moramo se pitati što je nebo? Jer ono nije neki prostor, nešto gore u visini, dolje, lijevo ili desno, nego je to dimenzija, nov način egzistiranja, postojanja. Možemo reći da je nebo dimenzija koja nastaje kad stvorenje konačno dospije do Boga. Konkretno, nebo je nastalo u onom trenutku kad je prvo stvorenje definitivno, čitavim svojim

bićem, svojom materijalnošću došlo do Boga. Isus, možemo konačno reći, nije ušao u nebo, nego je nebo nastalo njegovim uskrsnućem i uzašašćem. Moglo bi se kazati: nebo je duhovno tijelo Isusa Krista. Sve oznake preobraženog, uskrsnulog tijela, kao što su npr. nemogućnost patnje, besmrtnost, pokazuju da je to tijelo prožeto duhom, potpuno u vlasti duha, svladana su sva otuđenja i zapreke koje su ga ovdje ograničavale. Nebo je stvarnost koja već ulazi u ovo vrijeme, vrijeme dotiče vječnost. Nebo je već tamo gdje je Krist prisutan po vjeri, ufanju i ljubavi. Kad Pavao kaže da je naša domovina u nebesima (Fil 3,20), da smo s Kristom preneseni u nebo (Ef 2,6), onda on time opisuje početni oblik neba u kojem ljudi po vjeri, ufanju, ljubavi i strpljivosti borave s Kristom već kod Boga. Taj se početak neba očituje na različite načine: kroz pravednost, otkupljenje, mir, oproštenje, slobodu, ljubav. Svako vrijeme stavlja posebne naglaske u ostvarivanju tog neba. I za nas u naše vrijeme važno je pronaći prave izraze, načine kojima se može izražavati, navještati i živjeti uskrsnuće koje je usmjereni i već uklopljeno u uzašašće, u proslavu, u nebo.

On je morao otići

Najplodniji će biti pojam slobode u Kristu, slobode od grijeha, od smrti, od gladi, od svakog otuđenja.

Kristovo uzašašće nije samo proslava za njega, to je i trijumf za nas jer se nalazimo na putu Onoga koji je prvi od braće i sestara došao do Boga. Isusov put Ocu i naš je put u svijet koji čeka na nas. Idem pripraviti vam mjesto, kaže Isus. Bez nade nema života, ostajemo prikovani na pola puta. Kao što se nadamo plodovima voćke, čekamo, brinemo se da donese svoje plodove, tako je i s očekivanjem neba koje je već ovdje, doduše, kao u pupoljku, u cvjetu, u zametku, dok ne dođe do konačna ploda. Jednostavno rečeno: nebo je plod naše nade.

Želim vam pouzdano putovanje ovim svijetom s nadom u srcu i s velikom radošću da ćemo se konačno susresti i biti vječno zajedno!

Stjepan Harjač

*O*n je morao otići
kako bismo mi mogli postati
Isus.
nastavljujući njegovo djelo
naviještanja
radosne vijesti siromasima
i liječenja tijela čovječanstva
koje je još uvijek tako slomljeno,
morao je otići
kako bismo mi u svom tijelu
dovršili njegovu muku,
kako bismo bili muškarci i žene mira,
ljudi pomirenja,
jer smo svi pomireni s Ocem;
morao je otići
kako bismo mi premostili jaz
između bogatih i siromašnih,
gradeći mreže prijateljstva
utemeljene na stijeni ljubavi,
stvarajući oaze nade
u kojima teku ljekovite rijeke
koje daju zdrave plodove.

Jean Vanie; *Slomljeno tijelo*.
Put prema cjelov tosti. KS 2013.

Okviri širenja kršćanstva

Geografski okviri

Jeruzalem - Rim: to je prva etapa kršćanskog prodora. Rođena u svetom gradu Židova, Crkva usađuje križ, još za Petrova i Pavlova života, u glavnom gradu Carstva, kamo vode svi kopneni i morski putovi. Možemo zamisliti iznenađenje ribara iz Galileje i Pavla iz Tarsa kad su, došavši u Rim, ugledali sve one hramove, terme i palače, kojih razvaline što prkose vremenu još i danas uzbuduju naša srca.

Bio je potreban jedan genijalni apostol i jedna generacija kršćana da prevale, obrnutim putem, putove što su ih prokrčile rimske legije, da prokrstare cijelim Sredozemnim morem te evangeliziraju Efez, Filipe, Korint, Atenu i da dopru, s druge strane Rima, „do granica Zapada“, koje jedino mogu označivati Španjolsku.

Širenje nove religije dovoljno je napredovalo da, godine 64., uznemiri cara Nerona i izazove prvo progonstvo, koje je stajalo života Petra, prvog biskupa vječnog Grada, i Pavla apostola naroda, kojemu je odrubljena glava izvan grada, nesumnjivo na Apijskoj cesti godine 67.

Tacit je u Analima opisao patetičnu sliku požarom uništena grada, gdje su se širili najsramniji glasovi o megalomanskom caru. „Da ušutka glasine, Neron je

pronašao krivce, odredio najokrutnija mučenja za ljudе koji su bili omraženi zbog gnusoba, a prosti ih je narod zvao kršćanima. Onaj po kojemu su to ime dobili bio je za cara Tiberija pogubljen od rimskog prefekta Poncija Pilata.“

Poncije Pilat - Krist: Carstvo se pojavljuje kao sudac Galilejcu, kao svjedok njegova pojавka i njegova djelovanja. Doći će čas i već je blizu kad će sama rimska vlast prznati Kristovu pobjedu. Tacit priznaje ekspanziju onoga što naziva „odurnim praznovjerjem“, ne samo u Judeji gdje je nastalo, nego sve do Rima. Policijska mreža skupila je „znatno mnoštvo“ koje je bilo žrtvovano, po riječima rimskog povjesničara vješta eliptičnom izražavanju, „ne općem interesu, nego okrutnosti samo jednoga“. Oni koji su žrtvovanju izmaknuli preuzeli su smjenu.

Popis rimskih biskupa, nasljednika sv. Petra, poučan je za upoznavanje konkretnog života zajednice, otvorene najraznolikijim utjecajima, katkada proturječnima, poput talionice u kojoj se miješaju nacionalnosti i nacionalizmi. Od četrnaest Petrovih nasljednika do kraja drugog stoljeća, trojica su italskog podrijetla, petorica Grci, jedan pustinjak, Higin filozof, Anicet iz Emese (današnjeg Homsa u Siriji) i posljednji u popisu Viktor Afričanin, koji u Rimu prvi piše na latinskom jeziku.

Taj popis dosta dobro odražava proširenost kršćanstva u prva dva stoljeća. Azija je zastupljena samo jednim predstavnikom, Grci sačinjavaju trećinu popisa.

Prvobitna crkva u Rimu vrlo je malo latinska. Kršćani tu govore grčki. Dosedjeni Sirci, Azijci i Grci bez domovine oduševljeno su prihvatili poruku Evanđelja. Oni sačinjavaju prvu jezgru. Zatim slijede domoroci i Afričani.

Kršćanska nazočnost u Rimu potvrđuje se već s početka drugog stoljeća prisutnošću jednog biskupa iz prekomorja. Kršćanski vjernici otada gledaju, kao i drugi pokoreni narodi, ali drugim očima, u Rimu Urbs, Grad, duhovnu metropolu posvećenu prisutnošću i mučeništvom Petra. Evanđelje se postepeno oslobađa židovskog štitništva i pristupa poganim.

Zemljovid Crkve u II. stoljeću

Kršćanska je geografija do drugog stoljeća sredozemska i primorska: poput biserne ogrlice od Azota do Antiohije. Za obalnu plovidbu od luke do luke prikladni su bili i maleni čamci.

Na prekretnici prvog stoljeća Crkva je krenula novim zamahom. Prodire u unutrašnjost Sirije i Male Azije. Plinije Mlađi nalazi mnogo kršćana čak na obalama Crnog mora. Taj prokurator iz Rima, prijatelj cara Trajana, dobio je

istraživačku misiju u Bitiniji kao „legat za provincije Ponta i Bitinije, s konzularnom punomoći“.

U jednome neosporno autentičnom Plinijevu pismu opisuje se proširenost kršćanstva. Godine 112., dakle, početka drugog stoljeća, u Bitiniji, tisuću kilometara od Jeruzalema i 2400 kilometara od Rima, Radosna je vijest ne samo propovijedana nego je kršćanska zajednica tako živa da je izazivala zavist i poticala denuncijacije te je rimskog legata dovodila u zabunu. Kao savjestan i bojažljiv činovnik, on o tome referira caru.

To je dokument najveće važnosti da se, osamdeset godina poslije Kristove smrti, ocijeni napredak Evanđelja na temelju činjenica iz jednoga stroga administrativnog izvještaja. U nastavljenoj korespondenciji s carem određuje se po prvi puta reskriptom juridički položaj kršćana u Carstvu.

Plinijev je pismo Trajanu istodobno i „fleš“ kojim se osvjetljuje život vjernika u Aziji. Legat je obišao teritorij svoje kompetencije, mogao je promatrati, uspoređivati, procjenjivati: vjernici sačinjavaju „znatno mnoštvo“. Sam njihov broj znači opasnost za državne religiozne i socijalne institucije. „Osvojena su trgovišta i sela“: to je dokaz iznenađujuće ekspanzije, i to s početka drugog stoljeća. Evangelizacija je općenito počinjala s gradovima i metropolama te se

ograničavala na velike prometne arterije i glavne putove. Često će trebati čekati do IV. i V. stoljeća da stigne u sela, kako u Siriji i Grčkoj tako i u Italiji i Galiji. Naš legat, pažljiv na svoj stil i na juridičku točnost, ne popušta nikakvoj hiperboli kad novu religiju uspoređuje sa „zarazom“ koja je već zarazila provinciju Pont.

U Trajanovo vrijeme, središte širenja kršćanstva nije više Jeruzalem, nego Antiohija, odakle su ceste vodile u svim smjerovima: na istok prema Palmiri, Eufratu i Babilonu, na sjever prema Samosati i Zeugmi. Zahvaljujući luci u Seleuciji, lako je bilo doći u Sidon, Cezareju i Jeruzalem.

Antiohija je danonoćno bio bučan grad, gdje se sastajahu poslovni ljudi Istoka i Zapada da sklope korisne veze i da trguju. Veličanstven grad, jedan od najljepših u Carstvu, s popločanim ulicama, hramovima i trjemovima. Kršćanska zajednica, povećana prebjezima iz Jeruzalema, uglavnom se sastojala od vjernika poganskog podrijetla, koji će u drugom stoljeću dati biskupa Ignacija, jednoga od najplemenitijih likova onog vremena. I putem od Antiohije do Rima, kojim je prošao Ignacije, krenuli su mnogi njegovi zemljaci, kopnom ili morem. U Rimu ih ima na tisuće, što će Juvenala potaknuti da kaže: „Sirijski Oront izljeva svoje vode u Tiber.“ Sirijci se posvuda šire,

po Padskoj nizini, po Galiji i čak na obalama Rajne. Jedan ima gostionicu na Siciliji, drugi trgovačku kuću u Puteolima, gdje je Pavao zatekao kršćane.

Po svoj istočnoj obali Mediterana organizirane su crkve koje gravitiraju prema Efezu i Smirni. To je bila rimska provincija „Azija i Frigija“, koja je na sjeveru gledala na Bospor i Bizant, a na jugu prema Siriji.

Efeška je luka imala golema skladišta koja su je činila najbogatijom tržnicom Azije: uvozilo se vino s Egejskog mora i Italije, a izvozilo se drvo i vosak iz Punta, vuna iz Mileta, šafran iz Cilicije. Trgovački sajmovi i religiozne svečanosti privlačile su mnoštvo posjetitelja. Od davnine je tu bilo veliko duhovno vrenje. Artemidin je hram privlačio puk. Frigijci su častili Cibelu, „majku bogova“, čiji su kult proširili po čitavom Carstvu sve do obala Rajne, po svim gradovima rimskih garnizona.

Djelovanjem ili utjecajem Pavla i Ivana osnovane su u Maloj Aziji razne kršćanske zajednice. Gradovi koji se spominju u Apokalipsi ležali su svi na velikim prometnicama: Evanđelje je pošlo tragom rimskih osvajanja i koristilo se mrežom njihovih putova. Pergam, sjeverno od Smirne, gdje se rodio lionski mučenik Atal, bio je svojevrsni „Lurd“ poganske Antike. Tijatira je bila poznata po svojoj grimiznoj boji; Sard, bogat stokom, bio je tržiste

tekstilom; uskoro će ga proslaviti biskup Meliton; Filadelfija, na putu prema Laodiceji, u unutrašnjosti kopna, bio je poduzetnički grad i trgovište vunom; Hierapolis, u unutrašnjosti kopna, imao je također kršćansku zajednicu. Njegova je voda obojenoj vuni davala sjaj kao i boja mureksa.

Nešto poslije smrti evanđelista Ivana, Ignacije je obišao azijske gradove. Njegove poslanice svjedoče o njihovoj vitalnosti i naprednoj organizaciji. Već spomenutim crkvama u Efezu i Smirni valja još pribrojiti crkve u Tralu i Magneziju, obje na putu za Efez.

Stanovnici Male Azije bili su vrlo sposobni za trgovinu i za duhovne discipline. Smirna je neosporno središte „druge sofističke škole“. Filostrat uspoređuje Azijce s kobilicom na liri. Carstvo im je pružalo neiscrpive mogućnosti. Živa duha, dobro obaviješteni, rječiti, okretni da se prilagode svakoj klimi i svim situacijama, stanovnici su Azije brzo imali uspjeha u kozmopolitskom društvu Rima. Italским trgovcima nije preostajalo drugo nego da se ili s Levanitincima udruže ili da propadnu. Ima ih posvuda u Rimu i na Zapadu, i svuda imaju svoje dućane. Rimljani ili Marsejci morali su govoriti: Idimo u kupovinu kod Levantinea - kao što danas stanovnici Mauriciusa ili Reuniona govore o kupovini „kod Kineza“, kad idu k

mirodijaru. Natpisi potvrđuju njihovu prisutnost u Makizu, kod Helvećana ili u Velikoj Britaniji. U drugom stoljeću susrećemo ih u dolini Rone. Vjerojatno su trgovci iz Azije i Frigije donijeli Evanđelje u Lion, zajedno s proizvodima Istoka i s medicinskim umijećem. Oni galskoj priestolnici daju najslavnijeg biskupa.

Kao plodna zemlja gdje se ljudi lako zanose i skloni su mističkom deliriju, Mala Azija će uskoro zadavati Crkvi briga koje potamnuju drugo stoljeće. U nepoznatom gradiću Arbabau na granici između Frigije i Mizije, obraćenik Montan, egzaltirana duha, jednog je dana stao privlačiti pažnju svojim ekstazama najprije svoje okoline a zatim i gomile: konačno se počeo smatrati Svetim Duhom. Montanistički se pokret proširio od Azije do Rima i Kartage, gdje ćemo ga još susresti.

A. G. Hamman, *Svagdanji život prvih kršćana*, Provincijalat franjevaca trećoredaca, Zagreb 1983.

Hrvatska marijanska svetišta

<https://tzgpag.hr/>

Gospa od Staroga Grada Pag

Stari grad Pag nalazi se kilometar južno od današnje gradske jezgre. Nekada veliki i bogati grad, danas je bogato arheološko nalazište i svetište. Sačuvana je Crkva sv. Marije u romaničkom stilu u kojoj se nalazi kip Majke Božje te ruševine franjevačkog samostana. Pažani tradicionalno svake godine na dan Velike Gospe hodočaste iz Starog grada prema novom Pagu noseći kip Blažene Djevice Marije. Zavjetna procesija pojavila se 1885. godine. U gradu Pagu se 1852. godine pojavila kolera koja je harala u intervalima. Da bi se spriječila zaraza, tih godina iseljena su sva groblja iz grada i crkava. Na dan Vele Gospe davne 1885. godine Pažani su se spontano okupili u Starome gradu oko Gospina kipa, moleći ju da spasi ljudе od opake bolesti. Uzeli su na ruke Gospin kip i doveli ga u pašku Zbornu crkvу. Zadnje

žrtve kolere pokopane su 16. kolovoza te godine, na blagdan Sv. Roka. Tada su se Pažani zavjetovali da će svake Velike Gospe donijeti kip u Pag i da će ona 22 dana, do Male Gospe, biti u Zbornoj crkvi kako bi joj vjernici zahvalili i molili se za spas, zdravlje, mir i ljubav.

Unutar samostanskog dvora nalazi se bunar sa pitkom vodom. Prema legendi, za jedne strašne suše Pažani su se obratili Majci Božjoj za spas. Jednog jutra, nakon dugih molitvi, samostanski bunar je osvanuo pun vode i spasio Pažane od suše.

<https://tzgpag.hr/>

Ne znamo pouzdano kada je Kip Gospe iz Starog Grada donesen u Pag. Budući da se radi o kipu velike vrijednosti po svojoj prilici ga je nabavio neki donator sa sjevera Italije.

U muzeju u Aquilu je muzej drvenih Bogorodica, gotičkih kipova i ti kipovi su dosta slični Kipu Gospe od Staroga Grada. Zanimljivo je da se radi o kipu koji je napravljen u prirodnoj veličini žene. Uglavnom kip ima sva obilježja gotičkog lika, drven je i rađen od orahovine. Rađen je u drvenim oplatama, a iznutra je šupalj. Međutim, trebali bi se više pozabaviti kipom jer do sada nije pravilno znanstveno istražen. Kip je dva puta restauriran i konzerviran. Najveća restauracija bila je 1968. godine kada je župnik u Pagu bio don Grgo Bator. On je imao najviše muke oko toga jer su svi mislili da je kip prodao.

Međutim, radi se o kipu koji je oduvijek privlačio masu i koji je bio poseban. Postoje zapisi apostolskih vizitacija iz 16. i 17. stoljeća, a u vizitaciji iz 17. stoljeća napravljenoj u Starom Gradu piše da se radi o kipu koji se štuje s najvećom pobožnošću. Po tome možemo zaključiti kako je postojala ta velika pobožnost prema Kipu Gospe od Staroga Grada i puno prije 1885. godine kada je počela procesija. Kip po stilskim odlikama pripada ranom 14. stoljeću. To je gotički kip u naravnoj veličini, takozvano gotičkoj liniji, Gospa drži dijete i cvijet u rukama. Mali Isus ima u rukama ptičicu. Isus je bio Bog i čovjek. Haljine što ih Gospa ima na sebi je originalna draperija iz početka 14. stoljeća.

Don Mario Tičić,
<http://www.pagpress.com>

Blagdan Uzašašća Gospodinova ili Spasova

Četrdeset dana nakon uskrsnuća slavimo *blagdan Uzašašća Kristova ili Spasovo*, a označuje svršetak Isusova ukazivanja apostolima. Dokaz je spasa za čitavo čovječanstvo, zato se zove Spasovo. Ta svetkovina označuje svršetak Isusova ukazivanja apostolima, a broj od „četrdeset dana“ znači puninu njegova djelovanja na zemlji, ispunjenje svega što je donio za spas čovječanstva.

Uzašašće pak znači da je on sada i kao čovjek uzdignut u božanske sfere, da je i kao čovjek postao gospodar neba i zemlje, da je sjeo zdesna Bogu. Sjediti zdesna Bogu biblijski je izraz koji označuje da netko ima Božju vlast u rukama. Krist, dakle, ima vlast nad svima, posebno nad zlom i Zlim. Na njemu je da podloži zlo i Zloga Očevoj volji, da onda konačno bude Bog sve u svima.

Egzegetski i teološki gledano, smatra se da je Isus doista pokazao fenomen uzdizanja prema nebu i da je to bio znak njegova duhovnog uzdizanja u Očev naručaj. Tako je on i kao čovjek, a ne samo kao Sin Božji, jedno s Ocem i Duhom Svetim u istoj slavi. On je postao čovjekom da sve naše ljudsko uzme na sebe, a sve Božje da dadne nama, te nas uzdigne tamo gdje je on. Kristovo uzašašće na nebo usmjeruje naše poglede

prema domovini, kamo smo pozvani i kamo idemo, da bismo snagom tog pogleda pobjeđivali zla, nevolje i bitke u našem životu.

Isus nije otišao sa zemlje te nas ostavio siročad i same, nego je, uzlazeći na nebo, još jače ostao u našoj imanenciji, među nama prisutan. Tek sada kad je preuzeo gospodstvo nad svijetom, nad svakim čovjekom, nad svakim detaljem tvog života i ljudske povijesti, tek sada je potpuno među nama i 's nama do svršetka svijeta'. Isusov izraz 'Ja sam s vama' u Bibliji znači Božju moć, prisutnost i garanciju pobjede. Vjernik je siguran da će pobijediti zlo. On ne vjeruje zlu, ne da se prevariti Zlim, zavarati trenutnim mrakom, nego vjeruje u zoru i već vidi dan koji dolazi...

Svetkovina Uzašašća dokaz je spasa za čitavo čovječanstvo, zato se zove Spasovo. Ona je jamstvo da je dobro biti čovjek. Nesreće i nevolje samo su napasti koje nas žele zaustaviti, ali na nama je da ne posumnjamo nego da sigurno idemo ususret novom svijetu, novom nebu i novoj zemlji.

Mali vjeronaučni leksikon

Ivan XXIII. papa

Ivan XXIII., papa, krsnim imenom *Angelo Giuseppe Roncalli*. Rođen je godine 1881. u Sotto il Monte kraj Bergama, a umro u Rimu godine 1963. Bio je 259. papa. Njegov pontifikat trajao je od 1958.-1963.

Za svećenika je zaređen 1904. godine u Rimu gdje je i studirao teologiju. Specijalizirao se iz crkvene povijesti.

Tijekom života obavljao je različite dužnosti u diplomaciji Svetе Stolice. Od godine 1925. bio je apostolski vizitator u Bugarskoj. Godine 1934. poslan je za apostolskog delegata u Turskoj, a 1944. za nuncija u Pariz. Kardinalom i venecijanskim patrijarhom imenovan je 1953. godine. Za papu je izabran, 28. listopada 1958. Budući da je bio relativno nepoznat, a izabran je nakon jedanaest krugova glasovanja u dobi od sedamdeset i sedam godina, mnogi su ga smatrali kompromisnim prijelaznim rješenjem.

Prvo iznenađenje priredio je odmah nakon izbora za papu. Upitan koje će ime uzeti kao papa, odgovorio je: "Zvat ću se Ivan po uzoru na svoga oca, na Ivana Krstitelja i Ivana Apostola". Uzeo je ime koje je u petnaestom stoljeću u vrijeme zapadnog raskola nosio protupapa. Unio je velike promjene u Vatikan i stvorio potpuno novu sliku pape. Tijekom pontifikata izravno je sudjelovao u rješavanju krize izazvane gradnjom Berlinskog zida, kada se preko Radio Vatikana izravno obratio Sovjetima.

Sazvao je Drugi vatikanski koncil čije je otvaranje, 11. listopada 1962. prenosila Eurovizija. Zastupao je reformske i ekumenske ideje te bio začetnik posuvremenjenja (aggiornamento) Crkve. Svoje reformske ideje izložio je u osam enciklika, od kojih su najvažnije K Petrovoj Stolici (*Ad Petri Cathedram*, 1959), Knez pastira (*Princeps pastorum*, 1959), Mati i učiteljica (*Mater et magistra*, 1961) i Mir na zemlji (*Pacem in terris*, 1963).

Blaženim ga je, 3. rujna 2000. proglašio papa Ivan Pavao II., a svetim papa Franjo 27. travnja 2014.

Priredio Vinko Bakula

Ivan XXIII. poznat je kao duhovit čovjek. Evo nekoliko zgoda iz njegova života:

Kada je posjetio jednu bolnicu, upita malog dječaka što želi postati kada odraste. Mali dječak je odgovorio kako bi volio biti ili policajac ili papa. Papa mu je rekao:

- *Ja bi na tvome mjestu postao policajac jer svatko može postati papa, pogledaj samo mene!*

Jedan kardinal u Vatikanu se pobunio, kako neki vratar ima jednaku plaću kao i kardinal. Na to odgovori papa:

- *Taj vratar ima desetoro djece; nadam se da kardinal nema.*

Dok je Ivan XXIII. bio apostolski nuncij u Parizu, pozvali su ga na svećani ručak. Tada je sjedio pokraj jedne lijepe gospođe, naprsto previše razgoljene. Nakon što je doneseno voće na stol, on uzme jabuku i pruži je gospođi pokraj sebe. Ona se začudila, no on doda:

- *Izvolite, gospođo. Eva je opazila da je gola tek kada je pojela jabuku.*

NAŠI POKOJNI

IVAN RAKAS,

PU sisačko - moslavačka, Šišinac, 28. svibnja 1992.

MIROSLAV STANIŠIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Gospić, 29. svibnja 1991.

MIROSLAV STANIŠIĆ,

MUP, Gospić, 29. svibnja 1991.

DAMIR MARKOVINOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Okučani, 29. svibnja 1995

MIROSLAV ROMIĆ,

PU virovitičko - podravska, 31. svibnja 1994.

POČIVALI U MIRU